

**ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ 2017-2020Г. НА
ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА**

На основание чл.26, ал.3 и ал.4 от Закона за нормативните актове и във връзка с чл.77 от АПК в законоустановения срок от 30 дни, община Перушица чрез настоящото публикуване предоставя възможност на заинтересованите лица да направят своите предложения, мнения и препоръки по проекта на Програма за енергийна ефективност 2017-2020г.

Предложения и становища можете да внесат в деловодството на община Перушица или на e-mail : perushtitsa_ob@abv.bg до 08.01.2018г.от **8.00ч. до 17.00ч. всеки работен ден.**

Вносител: Кмет на община Перушица

1. Мотиви и причини , които налагат приемането:

Програмата за енергийна ефективност на община Перушица е разработена на основание чл.12 от Закона за енергийната ефективност свързано със залегалото задължение на органите на местно самоуправление за изготвяне и приемане на програми за енергийна ефективност, чрез които се осъществява държавната политика по управление на енергийната ефективност на общинско ниво.

Програмата е съобразена с Националния план за действие по енергийна ефективност 2014-2020, с Енергийната стратегия на РБ до 2020г., Областна стратегия за развитие на област Пловдив 2014-2020г., Общински план за развитие на община перушица 2014-2020г. и други документи в тази област при отчитане специфичните особености на общината.

2. Целите, които се поставят:

Основната цел е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки , които да доведат до енергийни спестявания.

3. Финансови средства, необходими за прилагането на програмата:

За прилагане на Програмата за енергийна ефективност на община Перушица съгласно изискванията на чл.12 ал.4 от ЗЕЕ, средствата за изпълнение на програмите се осигуряват в рамките на бюджетите на общините.

4. Очаквани резултати:

Резултатите, които се очакват от прилагането на Програмата за енергийна ефективност на община Перушица 2017-2020г., изпълнението на предвидените дейности и мерки заложи в нея, се очаква да доведат до икономия на топлинна енергия, икономия на електрическа енергия, икономия на гориво, намалени емисии парникови газове, икономия на финансови средства.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Програмата за енергийна ефективност на община Перушица 2017-2020г.е в съответствие с нормативни актове от по-висока степен, както и с правото на Европейския съюз и Директива 2012/27 ЕС относно енергийната ефективност.

6. Правни основания:

На основание чл.21, ал.1 т.12 и ал.2 от ЗМСМА , чл.12 от ЗЕЕ, чл.7 ал.1 т.1 от Наредба №Е-РД-16-647 от 15.12.2015г. за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация.

ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА

**ПРОГРАМА
ЗА
ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ**

2017 - 2020 г.

Приета с Решение на
Общински съвет № ..... / .....г.

гр. Перущица

СЪДЪРЖАНИЕ

	страница
1. Основание за разработване	5
2. Политика по енергийна ефективност	24
3. Състояние на енергийното потребление	28
4. Цел и обхват	35
5. Избор на дейности и мерки	39
6. Очаквани ефекти от изпълнението	49
7. Етапи на изпълнение	50
8. Източници на финансиране	52
9. Наблюдение и контрол	64
10. Оценка на постигнатите резултати	67
11. Отчитане на изпълнението	67
12. Заключение	68
13. Използвани източници	69

Използвани съкращения:

АУЕР	- Агенция за устойчиво енергийно развитие
БВП	- Брутен вътрешен продукт
БГВ	- Битово горещо водоснабдяване
ВИ	- Възобновяеми източници
ЕБВР	- Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕЕ	- Енергийна ефективност
ЕРП	- Електроразпределително предприятие
ЕС	- Европейски съюз
ЕСМ	- Енергоспестяващи мерки
ЕФРР	- Европейски фонд за регионално развитие
ЕЦ	- Електрическа централа
ЗП	- Застроена площ
РЗП	- Разгърнатата застроена площ
КЕИ	- Крайна енергийна интензивност
КЕП	- Крайно енергийно потребление
КПД	- Коефициент на полезно действие
МОСВ	- Министерство на околната среда и водите
МРРБ	- Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НЕК	- Национална електрическа компания
НПДЕВИ	- Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници

- НСИ - Национален статистически институт
- ОП - Оперативна програма
- ОУП - Общ устройствен план
- ПГ - Парникови газове
- ПЕИ - Първична енергийна интензивност
- ПЕП - Първично енергийно потребление
- ПРСР - Програма за развитие на селските райони

1. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Програмата за енергийна ефективност на община Перушица е разработена на основание на залегналото в чл.12 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ), обн. ДВ бр.35/2015 г., задължение на органите на местното самоуправление за изготвяне и приемане на програми за енергийна ефективност, чрез които се осъществява държавната политика по управление на енергийната ефективност на ниво общини.

Програмата е съобразена с Националния план за действие по енергийна ефективност 2014-2020 г., с Енергийната стратегия на Република България до 2020 г., както и с другите документи в тази област при отчитане на специфичните особености на общината.

Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз

Директивата е приета на 25 октомври 2012 г. и е относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО.

С настоящата директива се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза с оглед да се осигури постигане на водещата цел на Съюза за 2020 г. за подобряване на енергийната ефективност с 20 % и да се създадат условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след тази дата.

В директивата се предвиждат правила, предназначени за отстраняване на пречките на енергийния пазар и за преодоляване на пазарните недостатъци, които пречат на ефективността на енергоснабдяването и енергопотреблението, и се предвижда въвеждане на индикативни национални цели за енергийна ефективност за 2020 г.

Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз

Директивата е приета на 19 май 2010 г. и се отнася за енергийните характеристики на сградите.

Настоящата директива насърчава подобряването на енергийните характеристики на сградите в рамките на Съюза, като се вземат предвид

външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух и съотношението разходи - ефективност.

Определени са изисквания по отношение на:

а) общата методологична рамка за изчисляване на цялостните енергийни характеристики на сгради и обособени части от сгради;

б) прилагането на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на нови сгради и обособени части от сгради;

в) прилагането на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на:

i) съществуващи сгради, обособени части от сгради и сградни компоненти, които подлежат на основен ремонт;

ii) сградни компоненти, които съставляват част от външните ограждащи елементи на сградата и които оказват съществено въздействие върху енергийните характеристики на тези елементи, когато бъдат модернизирани или подменени; и

iii) технически сградни инсталации без оглед на това кога са монтирани, подменени или модернизирани;

г) националните планове за увеличаване на броя на сградите с близко до нулево нетно потребление на енергия;

д) енергийното сертифициране на сгради или обособени части от сгради;

е) редовната инспекция на отоплителните и климатичните инсталации в сгради;

ж) системите за независим контрол на сертификатите за енергийни характеристики и докладите от инспекциите.

Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.

Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. е приета с решение на 41-вото Народно събрание от 1 юни 2011 г., публикувано в ДВ бр.43/2011 г.

Енергийната стратегия е основополагащ документ на националната енергийна политика, който отразява политическата визия на Правителството на европейското развитие на България, съобразена с актуалната европейска рамка

на енергийната политика и световните тенденции в развитието на енергийните технологии.

Отправната точка на европейската енергийна политика е в няколко приоритетни направления:

- 1) Овладяване на негативните промени в климата;
- 2) Намаляване енергоемкостта на икономиката и увеличаване на енергийната ефективност, включително към енергийно независими сгради;
- 3) Ограничаване на външната зависимост на Европейския съюз (ЕС) от вносни енергийни ресурси;
- 4) Насърчаване на икономическия растеж и заетостта, като по този начин да се обезпечи сигурна и достъпна енергия за потребителите.

Устойчивото енергийно развитие е изведено като център на енергийната политика и постигането му е обвързано с дългосрочни количествени цели до 2020 г.:

- 20-процентно намаляване на емисиите на парникови газове спрямо 1990 г.;
- 20-процентов дял на ВЕИ в общия енергиен микс и 10-процентов дял на енергия от възобновяеми източници в транспорта;
- Подобряване на енергийната ефективност с 20 %.

Енергийната стратегия е насочена към преодоляване на основните предизвикателства пред българската енергетика към настоящия момент, а именно:

- 1) Високата енергийна интензивност на БВП: Въпреки положителната тенденция за подобряване, енергийната интензивност на националния БВП е с 89% по-висока от средната за ЕС (при отчитане на паритета на покупателната способност);
- 2) Високата зависимост от внос на енергийни ресурси: България осигурява 70% от брутно си потребление чрез внос. Зависимостта от внос на природен газ, суров нефт и ядрено гориво е практически пълна и има традиционно едностранна насоченост от Руската федерация;
- 3) Необходимостта от екологосъобразно развитие: Светът е изправен пред предизвикателствата от промените в климата, повлияни от нарастването на обема на емисиите от парникови газове.

Основните приоритети в Енергийната стратегия могат да се сведат до следните пет направления:

- A. гарантиране сигурността на доставките на енергия;
- B. достигане на целите за възобновяема енергия;
- C. повишаване на енергийната ефективност;
- D. развитие на конкурентен енергиен пазар и политика, насочена към осигуряване на енергийните нужди;
- E. защита на интересите на потребителите.

Политиката за повишаване на енергийната ефективност в страната според Енергийната стратегия 2020 включва следните моменти:

(1) Висок потенциал за енергоспестяване има в енергийния отрасъл – по цялата верига на добив, трансформиране и транспортиране на енергия. В това отношение приоритетна задача на националния регулатор е да въведе регулаторни и пазарни икономически стимули за реализиране на мерки за енергийна ефективност както за енергийните компании, така и за крайните потребители.

(2) За да се създадат условия за ефективно използване на енергия за отоплителни цели от населението, ще създадем условия за достъп до газоразпределителна мрежа на 30% от домакинствата в страната. Използването на природен газ за отопление и битови нужди изисква три пъти по-малко енергия в сравнение с използването на електрическа енергия.

(3) Най-ефективният и сигурен начин за задоволяване на енергийните нужди е децентрализираното, включително в нашите домове производство на енергия от ВЕИ. Децентрализираното производство концентрира комплексни ползи, защото: избягва загубите при транспортирането на енергия, избягва разходи за изграждане на преносна мрежа, използва чист и неизчерпаем ресурс.

(4) Съществени усилия ще бъдат направени за подобряване на енергийните характеристики на сградите – частни и публични, включващи и ускорено спрямо европейските норми въвеждане на изискванията за сгради с близо до нулево нетно потребление на енергия в публичния сектор.

(5) Освен че централизираното топлоснабдяване е важен фактор за нашата енергийна сигурност, то е средство за енергоспестяване. Комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия ще продължи да бъде подкрепяно и насърчавано, ако отговаря на изискванията за високоефективност (икономия на не по-малко от 10% енергийни ресурси).

(6) За да се подобри енергийната ефективност, са необходими усилия във всяка сфера на използване на енергия. Това означава навсякъде – в нашите домове и в сградите, където работим, както и в производствените централи и в индустрията. Следователно всеки гражданин, всяка компания и

институция може да допринесе за енергоспестяването. Това изисква висока степен на координация и хармонизирани политики.

(7) Разработване на стратегия за енергийната ефективност;

(8) С особено значение за постигането на успех при провеждане на политиката са източниците за финансиране на мерките и проектите за енергийна ефективност.

(9) Важна роля за изпълнение на целите за устойчива енергия ще играят органите на държавната и местната власт. Областните управи и общините представляват важен участник в необходимата промяна и следователно техните инициативи трябва да бъдат допълнително засилени. Градовете и градските райони, които консумират близо 80% от енергията, са едновременно част от проблема и част от решението за по-висока енергийна ефективност. Специфична подкрепа ще бъде предоставена за новаторски интегрирани енергийни решения на местно ниво, допринасящи за преминаване към т. нар. зелени градове.

Национален план за действие за енергийна ефективност

2014 – 2020 г.

Националният план за действие за енергийна ефективност за периода 2014-2020г. е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2012/27/ЕС за енергийна ефективност. Също така са взети предвид и изискванията, свързани с Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите.

През 2017 г. е разработена актуализация на Националния план за действие по енергийна ефективност 2014–2020 г. в изпълнение разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 2 и параграф 17, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергийната ефективност и в съответствие с изискванията на чл. 24, ал. 2 от Директива 2012/27/ЕС.

През периода, след приемането на Енергийната стратегия са отчетени значителни отклонения от прогнозите, заложи в нея под влияние на икономическата криза. Ръстът на БВП е значително по-малък, а първичната енергийна интензивност през периода 2009-2015 г. остава практически на едно и също равнище. Сега, след периода на икономическа криза, се очаква бавно възстановяване на икономиката.

В НПДДЕ е възприет референтен сценарий за повишаването на БВП, който предвижда в периода 2014-2020 г. годишен ръст на БВП до 2,2 %. През първите

две години от периода на НПДЕЕ, реалният ръст на БВП леко надхвърля прогнозата, като през 2015 г. БВП е с 5 % по-голям от този през 2013 г.

Енергийна интензивност

Енергийната интензивност е основен индикатор за ефективността на използването на енергия. В НПДЕЕ тя е определена като количество енергия на единица брутен вътрешен продукт по постоянни цени за 2010 г. Изменението на първичната и крайна енергийна интензивност са двата главни индикатора за оценка на ефективността на използване на енергията на макрониво.

Национални цели за 2020 г. в областта на енергийната ефективност

Съгласно разпоредбите на чл. 3 от Директива 2012/27/ЕС България е определила следните индикативни национални цели за енергийни спестявания до 2020 г:

- енергийни спестявания в КЕП: **716 ktoe/г.**
- енергийни спестявания в ПЕП: **1590 ktoe/г., от които 169 ktoe/г.** в процесите на преобразуване, пренос и разпределение в енергийния сектор

Допълнителните енергийни спестявания в КЕП са определени при прилагането на силна политика по ЕЕ и оптимално усвояване на достъпните, от различни източници в България, допълнителни финансови средства, а именно от европейски фондове и програми; схема за задължения за ЕЕ съгласно чл. 7 от Директива 2012/27/ЕС – задължения за търговците с енергия и алтернативни мерки, местни източници, държавен бюджет.

Приносът на източниците на финансиране за изпълнението на индикативната национална цел за енергийните спестявания в КЕП до 2020 г. е:

Национална цел в КЕП: **716 ktoe/г.**

- от оптимално използване на достъпните финансови средства: **230 ktoe/г.**
- от изпълнение на индивидуалните цели на търговците на енергия по схемата за задълженията: **486 ktoe/г.**

Посочените оценки включват енергоспестяващите ефекти от оптимално ангажиране на държавния бюджет при усвояването на финансови средства от европейски програми и фондове, както и максимално ангажиране на местни източници на финансови средства при усвояването на финансови средства от европейски програми и фондове, а също и за подпомагане изпълнението на индивидуалните цели на търговците на енергия по схемата за задълженията.

Изпълнението на горепосочените индикативните национални цели за енергийни спестявания и ЕЕ за 2020 г. ще намали ПЕП през 2020 г. от 18 460 ktce по референтния сценарий до 16 870 ktce.

Индикативната национална цел за ЕЕ е изчислена на базата на изпълнението на горепосочените цели за енергийни спестявания и се дефинира като намаление на ПЕИ на България за 2020 г. с 41 % спрямо ПЕИ през 2005 г.

Очаквани стойности на първичното и крайно потребление по референтен и целеви сценарий са показани в табл. 1.1:

Табл. 1.1.

Показател	Мярка	2012 г.	2016 г.	2020 г.
ПЕП – референтен сценарий	ktce	18305	18382	18460
ПЕП – целеви сценарий	ktce	-	17587	16870
КЕП – референтен сценарий	ktce	9044	9200	9355
КЕП – целеви сценарий	ktce	-	8842	8639
Цел за спестяване на крайна енергия	ktce	-	358	716
Цел за спестяване на първична енергия	ktce	-	795	1590

Допълнителни цели за енергийна ефективност

1. Индивидуални цели на собственици на сгради и промишлени системи.

Период 2014-2016 г. – приключили цели, но с продължаващо въздействие

Основен фактор за изпълнението на националната индикативна цел за енергийни спестявания в периода 2014-2016 г., заложена в съответствие с изискванията на Директива 2006/32/ЕО и Директива 2012/27/ЕС, е изпълнението на индивидуални цели за енергийни спестявания, разпределени на няколко групи задължени лица. Мярката е въведена със ЗЕЕ от 2008 г. и определя индивидуални цели на три групи задължени лица.

Общият размер на целта на задължените лица до 2016 г. е 5 984 GWh (516 ktOE), разпределена както следва:

- търговци с енергия – 4 644 GWh/г.;
- собственици на сгради – държавни и общински администрации – 521 GWh/г.;
- собственици на промишлени системи с годишно потребление на енергия над 3 000 MWh – 839 GWh/г.

Съгласно Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергийната ефективност (обн. в ДВ, брой 35/15.05.2015 г.):

§ 4. Задължените лица по чл. 10, т. 2 и 3 от отменения Закон за енергийната ефективност изпълняват индивидуалните цели за енергийни спестявания до 2016 г., определени в съответствие с отменения Закон за енергийната ефективност.

Изпълнение на индивидуалните цели на собствениците на сгради, собствениците на промишлени системи и на търговците с енергия е показано в таблицата по-долу:

Табл. 1.2.

Задължени лица	Индивидуални цели 2016 г., GWh/г.	Изпълнение 2008 – 2016, GWh/г.	Степен на изпълнение, %
Собственици на сгради	521	1192	229
Собственици на ПС	839	650	77.5
Търговци с енергия	4644	2010.8	43.4

2. Национални цели за сгради с близко до нулево потребление на енергия

Националният план включва цели, които се различават в зависимост от категорията на съответните сгради според предназначението им.

Национални междинни цели за изграждането на нови сгради с близко до нулево потребление на енергия:

Табл. 1.3.

Година	Цел като процент от всички новоизградени сгради		
	административни сгради	жилищни сгради	други сгради
2015	-	-	-
2016	5%	-	-
2017	15%	0.2 %	1 %
2018	35%	0.5 %	1.5 %
2020	100%	1 %	2 %
2020	100%	1.5 %	2.5 %

Национални междинни цели за обновяване на съществуващи сгради за обществено обслужване (държавна и общинска собственост) до сгради с близко до нулево потребление на енергия:

Табл. 1.4.

Година	Цел като процент от всички обновени сгради
2015	-
2016	-
2017	0.5%
2018	1.0%

Година	Цел като процент от всички обновени сгради
2020	1.22%
2020	1.54%

3. Национална цел за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждаемите сгради – държавна собственост, използвани от държавната администрация

Съгласно изискването на чл. 5 от Директива 2012/27/ЕС, всички държави-членки трябва да осигурят поне 3 % от РЗП на отопляваните и/или охлаждаемите сгради, притежавани и ползвани от централната администрация да се обновяват ежегодно, считано от 1 април 2014 г. В Република България, с разпоредбите на ЗЕЕ, е приета по-амбициозна цел от 5 %, като освен сградите на централната администрация се обхващат и част от тези, ползвани от териториалната.

С Националния план се определят икономически-ефективните методи за подобряване енергийните характеристики на съответните сгради. Изпълнението на Плана ще подпомогне изпълнението на националната цел за ЕЕ на Република България до 2020 г.

Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ)

Приет е на 30.04.2015 г. с решение на 43-то Народно събрание и влиза в сила от 15.05.2015 г. след обнародването му в ДВ, бр.35/2015 г., изм. и доп., бр. 105 от 30.12.2016 г.

Този закон урежда обществените отношения, свързани с провеждането на държавната политика за повишаване на енергийната ефективност.

Законът има за цел повишаване на енергийната ефективност като част от политиката по устойчиво развитие на страната чрез:

- използване на система от дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност при производството, преноса и разпределението, както и при крайното потребление на енергия;
- въвеждане на схеми за задължения за енергийни спестявания;

- развитие на пазара на енергийно ефективни услуги и насърчаване предоставянето на енергийно ефективни услуги;
- въвеждане на финансови механизми и схеми, подпомагащи изпълнението на националната цел за енергийна ефективност.

Цели за енергийна ефективност

Националната цел за енергийна ефективност се определя като количество спестявания в първичното и в крайното енергийно потребление до 31 декември 2020 г.

Националната цел за енергийна ефективност се определя в Националния план за действие по енергийна ефективност. При определянето ѝ се отчита прогнозното първично енергийно потребление до 31 декември 2020 г., определено въз основа на:

1. потенциала за спестяване на енергия по икономически ефективен начин;
2. развитието на brutния вътрешен продукт и прогнозите за него;
3. промените в количествата внесена и изнесена енергия;
4. оползотворяването на енергията от възобновяеми източници, използването на ядрена енергия, изграждането на съоръжения за улавяне и съхранение на въглероден диоксид;
5. действащите мерки за повишаване на енергийната ефективност, изпълнени в изминал период.

За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност се въвежда схема за задължения за енергийни спестявания, както и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г.

Общата кумулативна цел за периода 2014 – 2020 г. се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 1,5 на сто годишно от средната годишна стойност на общото количество на продажбите на енергия на крайните клиенти на територията на страната през 2010, 2011 и 2012 г., с изключение на количеството на продажбите на енергия, използвани в транспортния сектор, под код „В_101900“ по статистиката на Евростат.

Целта може да се намали с до 25%:

✓ При изключване на количествата на продажбите на енергия, използвани в промишлени дейности по приложение № 1 от Закона за ограничаване изменението на климата

✓ При използване на следните стойности за изчисление на енергийни спестявания в размер: по 1 на сто годишно за 2014 и 2015 г.; по 1,25 на сто годишно за 2016 и 2017 г. и по 1,50 на сто годишно за 2018, 2019 и 2020 г.

✓ Когато при отчитане изпълнението на индивидуалните годишни цели задължените лица включват, освен спестени количества енергия при крайните клиенти, и спестени количества енергия:

- от мерки, изпълнени след 31 декември 2008 г., които продължават да действат до 31 декември 2020 г.;
- от мерки за повишаване на енергийната ефективност при производството, преноса и/или разпределението на енергия

Разликата между общата кумулативна цел и прогнозните енергийни спестявания от прилагането на алтернативните мерки се разпределя като индивидуални цели за енергийни спестявания между следните задължени лица:

1. крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността "търговия с електрическа енергия", които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

2. топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

3. крайните снабдители и търговци с природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. кубически метра годишно;

4. търговци с течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 6,5 хил. тона течни горива годишно, с изключение на горивата за транспортни цели;

5. търговци с твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13 хил. тона твърди горива годишно.

Алтернативна мярка е всяка мярка на политика, която води до постигане на енергийни спестявания при крайното потребление на енергия, различна от схемата за задължения за енергийни спестявания.

Съгласно ЗЕЕ политиката по енергийна ефективност се осъществява от органите на държавната власт и органите на местното самоуправление чрез изготвяне програми за енергийна ефективност

Програмите за енергийна ефективност се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на регионалните планове за развитие на съответните райони за планиране на територията на Република България и перспективите им за устойчиво икономическо развитие.

Средствата за изпълнение на плановете се предвиждат в бюджетите на органите на държавната власт и органите на местното самоуправление.

Органите на държавната власт и органите на местното самоуправление представят ежегодно на изпълнителния директор на агенцията отчети за изпълнението на програмите.

Отчетите съдържат описание на дейностите и мерките, посочват размера на постигнатите енергийни спестявания и се представят не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на изпълнение на съответните дейности и мерки.

Отчетите се изготвят по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР.

Управление потреблението на енергия

Задължените лица по чл. 14, ал. 4, собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2 от ЗЕЕ са длъжни да извършват управление на енергийната ефективност.

(2) Управлението на енергийната ефективност се извършва чрез:

1. организиране на изпълнението на програмите по чл. 12, ал. 2, както и на други мерки, които водят до енергийни спестявания, и изпълнението на целите, заложи в актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 – 4 от ЗЕЕ – от собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, и собствениците на системи за външно изкуствено осветление;

2. поддържане на бази данни за месечното производство и потребление по видове енергии – от собствениците на предприятия и промишлени системи;

3. ежегодно изготвяне на анализи на енергийното потребление – от задължените лица по чл. 14, ал. 4, собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2 от ЗЕЕ.

4. изготвяне на месечни и годишни енергийни баланси, включващи закупуваната и продаваната енергия, и оценка на изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания – от задължените лица по чл. 14, ал. 4.

Лицата, които са задължени да извършват управление на енергийната ефективност, представят в агенцията годишни отчети за управлението на енергийната ефективност.

Отчетите съдържат информация за управлението на енергийната ефективност и се представят в агенцията не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитане.

Дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност

Дейностите за повишаване на енергийната ефективност са:

1. намаляване на разходите на енергия при производството, преноса и разпределението на енергия, както и при крайното потребление на енергия;

2. обучение и придобиване на квалификация в областта на енергийната ефективност на лицата, предоставящи енергийноэффективни услуги;

3. оценка за съответствие на инвестиционните проекти на сгради по отношение на изискванията за енергийна ефективност;

4. обследване и сертифициране за енергийна ефективност на сгради;

5. проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради;

6. обследване за енергийна ефективност на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление;

7. управление на енергийната ефективност;